

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS–TUESDAY, BIRŽELIO–JUNE 18, 2019 • Vol. CX NR. 71

Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-17-2019

ŠIAME NUMERYJE:

Gedulo ir vilties diena
Groto parke – 4 psl.

Puiki savarankiškumo
mokykla – 6 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Iki 110-ojo DRAUGO gimtadienio liko 24 dienos

Washingtone įvyko atminties akcija „Ištark, išgirsk, išsaugok“

Aukas prisimena ambasadorius R. Kriščiūnas.

LR ambasados Washingtone nuotr.

Birželio 14-ąją dieną Washingtone, prie paminklo komunizmo aukoms atminti, buvo skaitomi Lietuvos tremtinių ir politinių kaulinių vardai ir jų likimai. Tai pirmas kartas, kai užsienyje gyvenantys lietuviai prisijungė prie šios, 4-us metus iš eilės Lietuvoje organizuojamos akcijos. Jos sumanytojai – ekspedicijų „Misija Sibiras“ rengėjai.

– 3 psl.

Jono Meko palaikai ilsėsis Biržų rajone

Į Lietuvą amžinojo poilsio grįžo Amerikos avangardinio kino krikštatėvis

Semeniškių kaimo kapinėse birželio 16 dieną palaidoti J. Meko palaikai.

LRT stop kadras

U rna su šių metų sausį mirusio menininko palaikais sekmadienį, birželio 16 dieną palaidota Semeniškių kaimo (Biržų raj.) kapinėse šiaurės Lietuvoje. Laidotuvių ceremonija vyko privačiai, tik artimųjų rate. J. Mekas palaidotas šalia savo tėvų. Kapinėse pastatytas kuklus medinis kryžius, ant kurio užrašyta pasaulyje garsaus avangardinio kino kūrėjo pavardė.

– 2 psl.

J. Mekas savo kūryba garsino Lietuvą visame pasaulyje. V. Maželio nuotr. iš „Draugo“ archyvo

Reikia nugyventi ilgą gyvenimą ir pasenti, kad suprastum, koks jis trumpas. – Arthur Schopenhauer.

Birželio 25 d. sukanka dvidešimt penkeri metai, kai 1994 m. Vilniaus arkivyskupas Audrys Juozas Bačkis Gintarą Grušą išventino kunigu. Šia proga noriu trumpai aptarti jo spalvingą ir prasmingą gyvenimą. Daugiausia informacijos radau Vilniaus arkivyskupijos internetinėje svetainėje. Vilniaus arkivyskupu metropolitu kun. G. Grušas tapo 2013 m. balandžio 23 d.

Gintaras Grušas gimė 1961 m. rugsėjo 23 d. Washington, DC – Amerikos sostinėje. „Tai, kad gimiau, galima laikyti tam tikru stebuklu. Mano tėvai buvo išskirti karo metu. Tėtis atvyko į Jungtines Amerikos Valstijas, o mama su mano seserimi liko Lietuvoje. Dvylika metų jie nieko nežinojo vienas apie kitą – ar yra gyvi, ar žuvo per karą. Nepaisant to, liko vienas kitam ištikimi. Sužinoję, kad abu yra gyvi, sugebėjo gauti leidimą vėl būti kartu. Mama ir sesutė buvo JAV departamento sudarytame išskirtų šeimų sąrašė, o kai viceprezidentas Richard Nixon apsilankė pas Nikitą Chruščiovą, geradarystės gestą atlikęs N. Chruščiovas leido 200 šeimų vėl susijungti. Taip 1960-aisiais mama su mano seserim išvyko iš Lietuvos į JAV. 1961 m. gimiau aš, – rašo arkivyskupas. – Nuo mažens dalyvavau išeivijos lietuvių veikloje, lankiau šeštadieninę lietuvių mokyklą, išitraukiau į ateitininkų ir skautų judėjimus. Aktyviai išitraukiau į lietuvių parapijos gyvenimą, vėliau dalyvavau Pasaulio Lietuvių Bendruomenės tautinėje ir politinėje veikloje”.
Visuomeninės veiklos JAV skyrelyje paminėta, kad Gintaras Grušas 1983–1987 m. buvo Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos narys. 1985 m. – Pabaltijo taikos ir laisvės ryžto žygio organizacinio komiteto vienas pirmininkų. 1987–1988 m. – Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso Australijoje, 1991 m. – ir Pietų Amerikoje organizacinio komiteto narys.

Dvidešimt penkeri metai Dievo vynuogyne

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

G. Grušo darbą ir pasišventimą vertina Popiežiaus Pranciškus.

Išsilavinimas: 1983 m. California universitete Los Angeles (UCLA) įsigijo matematikos ir informatikos bakalaurą. Po vienuolikos metų Popiežiškojo Šv. Tomo Akviniečio universitete Romoje įsigijo teologijos bakalaurą. 1999 m. tame pat universitete jam buvo suteiktas teisės licenciatas ir ten pat 2001 m. – Bažnyčios teisės daktaratas.
Darbai: 1983–1989 m. IBM korporacijoje buvo techninis konsultantas. 1992 m. Vilniuje išventintas diakonu. Popiežiaus Jono Pauliaus II apaštališkosios kelionės į Lietuvą komiteto generalinis sekretorius. 1994–1997 m. – Lietuvos Vyskupų Konferencijos (LVK) generalinis sekretorius. 2001–2003 m. – Vilniaus Šv. Juozapo kunigų seminarijos rektorius, kanonų teisės dėstytojas. 2002–2013 m. – LVK generalinis sekretorius. Vadovavo komisijai, parengusiai lietuvišką Kanonų teisės kodekso redakciją. 2003 m.

suteiktas Šventojo Tėvo kapeliono-monsinjoro titulas. 2010 m. liepos 2 d. Šventojo Tėvo Benedikto XVI paskirtas kariuomenės ordinaru. Vyskupu konsekruotas 2010 m. rugsėjo 4 d. Vilniaus katedroje.
Jau minėta, kad 2013 m. Popiežiaus Pranciškaus paskirtas Vilniaus arkivyskupu metropolitu. Nuo 2013 m. – Lietuvos kariuomenės ordinariato apaštalinis administratorius. Nuo 2014 m. balandžio 28 d. – LVK pirmininkas. Nuo 2014 m. birželio 9 d. – Šventojo Sosto dvasininkijos kongregacijos narys. Nuo 2014 m. spalio 28 d. – LVK Nuo-
latinės tarybos pirmininkas. Nuo 2016 liepos 13 d. – Šventojo Sosto komunikacijos dikasterijos narys.

Šiuo metu užimamos pareigos: Vilniaus arkivyskupas metropolitas. Lietuvos kariuomenės ordinariato apaštalinis administratorius. LVK pirmininkas. LVK Nuo-
latinės tarybos pirmininkas. LVK Švietimo komisijos narys. LVK Visuomenės informavimo priemonių komisijos pirmininkas. Šventojo Sosto dvasininkijos kongregacijos narys. Šventojo Sosto komunikacijos dikasterijos narys. Popiežiškosios Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos tarybos narys. Leidyklos „Katalikų pasaulio leidiniai” valdybos pirmininkas.

Visuomeninės organizacijos: Ateitininkų federacijos dvasios vadas nuo 2009 m. Taip pat yra Lietuvoje veikiančios „Kolumbo riteriai” – pasaulinės katalikų vyrų organizacijos – padalinio narys. Išeivių organizacijos „Lietuvių katalikų religinė šalpa” valdybos vicepirmininkas.
Tai tikrai išpūdingas, tiesiog nuostabus arkivyskupo Gintaro Grušo mokslinio išsilavinimo, turėtų ir turimų pareigų sąrašas. Visa tai pareikala-lavo ir reikalauja daug laiko, daug jėgų, o sva-biausia – daug meilės. Dvidešimt penkeri metai Dievo vynuogyne tampa gyva istorija. Sveikiname J. E. arkivyskupą Gintarą Grušą su šiuo garbingu jubiliejumi!

Jono Meko palaikai ilsėsis Biržų rajone

Atkelta iš 1 psl.

Meno kritikai sako, kad Lietuvos istorija visada giliai atsispindėjo Jungtinėse Valstijose gyvenusio J. Meko kūryboje.
„Jonas yra XX amžiaus antros pusės ir XXI amžiaus pradžios Lietuvos istorijos išikūnijimas ir simbolis. Jis savo kūryba su Lietuva buvo susijęs per atminties dimensiją savo filmuose ir per lietuviškus žodžius poezijoje lietuvių kalba. Jono kūryboje ryšys su Lietuva yra vidujinis ir visada esantis”, – sakė menotyrininkė, Nacionalinės dailės galerijos vadovė Lolita Jablonskienė.
Jos teigimu, J. Mekas garsino Lietuvos vardą visame pasaulyje tiek savo kūrinių, tiek minėdamas gimtinę tarptautiniuose renginiuose. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, J. Mekas tapo ryškiu Lietuvos atstovu tarptautiniuose meno projektuose, parodose, kino festivaliuose, laimėjo Lietuvai daug prizų.

Biržų rajone prieš porą metų atidengtas akmuo – prisiminimui apie pasaulinio garso menininką J. Meką, kilusį iš šio krašto.
„Šiuo metu daug kalbame apie Auksinį liūtą, kurį Venecijos bienalėje laimėjo mūsų menininkės. Verta prisiminti, kad 2005 metais, kai Jonas atstovavo Lietuvos paviljonui, tuomet Lietuva gavo pirmąjį garbingą specialų žiuri paminėjimą. Tai buvo pirmasis proveržis tarptautinėje šiuolaikinio

meno arenoje”, – sakė L. Jablonskienė.
1922 metais Semeniškiuose gimęs J. Mekas Antrojo pasaulinio karo metais buvo kalinamas nacių priverstinių darbų stovykloje Vokietijoje. Nuo 1949 metų jis gyveno New Yorke.
Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatas, poetas ir publicistas, J. Mekas yra geriausiai žinomas dėl savo kino eksperimentų.
J. Mekas pradėjo įvairius avangardinio kino festivalius, šeštajame dešimtmetyje aktyviai išitraukė į kino kritikos diskursą, spausdino savo tekstus įvairiuose JAV žurnaluose, vėlesniais metais sukūrė vieną didžiausių pasaulyje amerikiečių avangardinio filmo archyvą.
Jo garsiausias kūrinys yra 1964-ųjų nufilmuota pjesė „Karinis kalėjimas” („The Brig”).
Kūrėjas 1995-aisiais yra pelnęs Lietuvos nacionalinę kultūros ir meno premiją, 2003-iaisiais apdovanotas ordino „Už nuopelnus Lietuvai” Didžiuoju kryžiumi.
J. Meko gimtajame Semeniškių kaime 2017 m. atidengtas akmuo su skrybėlė, skirtas paminėti menininko 95-metį.

Parengta pagal LRT ir BNS

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00
JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00
[Kanada] – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)
[Lietuvą paprastu paštu] – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00
Internetinė prenumerata – metams \$99.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA
JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00
[Kanada] – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)
[Lietuvą] – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. „Draugo” prenumerata yra mokama iš anksto.
Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija – skelbimai@draugas.org., administracija@draugas.org
Reklama – Audronė Kižytė, audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė – Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė – Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius – Jonas Kuprys

Korektorė – Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

Lietuvos Katalikų Bažnyčios kroniką (LKKB) galima būtų pavadinti ne šviesele, o žiburiu. Deja, tas žiburys švietė nedidelei daliai okupuotos Lietuvos visuomenės, nes leidinėlis buvo platina- mas tik tarp patikimų žmonių. Nesu ra- dusi skaičiaus, kuri dalis visuomenės šia literatūra naudojosi. Nepaisant to, Kro- nika sovietų valdžią ir KGB gąsdino la- biau nei tankai, o įtariamus leidėjus ir pla- tintojus sekė dešimtys agentų. Tik veltui – Kronika liko nenugalėta Bažnyčios žmonių pasišventimu.

Šių eilučių autorė anais laikais apie LKKB ži- nojo tik iš „balsų“ – „Amerikos balso“ radijo. Bet ir tai epizodiškai. „Balsais“ dažniausiai naudojosi mūsų tėvų karta. Jie gaudė atskirus žo- džius, prasiveržiančius pro sovietinių trukdymo mašinų riauvojimą, ir iš tų išgelbėtų žodžių dėlio- josi žinią. Kadangi tėvo netekau dar paauglė, o mama buvo paprasta kaimo moterėlė ir politika ne- sidomėjo (jos šūkis buvo – prieš vėją nepapūsi), tai- gi „balsų“ klausytis nuolat nesistengiau, bet jeigu va- rinėdama svirtelę po radijo bangų skalę ieškodama muzikos užtikdavau, buvo įdomu. Tarp inteligentų gaudyti „balsus“ nebuvo labai populiaru, dargi sklandė tokia sparnuota parodija: „Kalba ‘Amerikos balsas’ iš Washingtono. ...Kolūkio bulvėse rasta ak- menų. Manoma, kad tai sovietų darbas“. Greičiau- siai tokius menkinančius juokelius kūrė ir skleidė patys sovietai, norėdami parodyti, kad tie „balsai“, sklindantys iš Vakarų, yra nieko verti.

Pačią Kroniką pamačiau tik Lietuvos laikais, kai tėvynėn iš Amerikos grįžo gyventi tų knygų leidėjas kun. Kazimieras Kuzminskas. Esu dariusi su juo ke- letą pokalbių ir už tai pelnusi visą LKKB knygų komplektą. Su Kronikos leidėjais nei bendradarbiais man, vienai iš tų 50 proc. pasidavusių (anot poeto Macelijaus Martinaičio, kuris pats manė toks esąs), kurie buvome susipančioję tarnyba sovietinėse ins- titucijose, neteko susidurti. O tokiems, žinoma, nie- kas Kronikų ir nedalino, tuo labiau nekviėtė ben- dradarbiauti. Šiandien iš vyro Algirdo pasakojimo žinau, kad, pvz., žinias LKKB leidėjams teikė dr. Ra- mutė Rimantienė (prof. Vytauto Landsbergio pus- seserė), buvusi jo mokslinio darbo vadovė. Algirdas dėl to buvo apklaustas KGB, bet kadangi nieko ne- žinojo, tai nieko ir nepasakė, tik suprato, kad daktarė turi slapčių ryšių. Su savo vadove jie buvo vienmin- čiai, bet net ir tokiomis aplinkybėmis ji neleido sau prasiurti apie ryšius su pagrindžiu. O pačią Kroniką jam keletai valandų tekdavo gauti iš kolegos ar- cheologo Vytauto Daugudžio. Kartą jam net padėjo. Grįždamas iš archeologinės ekspedicijos Druski- ninkuose buvo paprašytas iš tenykščio kunigo par- vežti į Vilnių paketėlį. Nebuvo pasakyta, kas tame pa- ketėlyje, bet jis įtarė, kad tai galėjo būti žinios Kro- nikai, o gal net patys Kronikos sąsiuviniai. Eilinius sovietų piliečius apie pagrindžio spaudą pasiekda- vo tik tokios nuotrupos.

Žodinė savilaida

Didžioji dalis visuomenės neturėjo priėjimo prie pagrindinės spaudos, bet tai nereiškia, kad visa ta masė žmonių buvo akla, kurčia ir bebalsė. Ji gel- bėjosi ir gelbėjo savo sielas kurdama ir pasakodama anekdotus, kurie buvo apie (teisingiau – prieš) so- vietų valdžią. Praėjusiais metais delfi.lt skelbė dr. In- gos Zakšauskienės pokalbį pusiau juokais, pusiau rimtai su doc. dr. Algirdu Jakubčioniu apie sovieti- nį anekdotą ir sovietmetį kaip anekdotą – apie ga- limybę kalbėti net kai sistema draudė (po karo už anekdotą galėjai gauti 10 m. lagerio; vėliau – tik pa- gąsdindavo). „Žodžio laisvės apribojimas, satyriški Sovietų Sąjungos vadai, skurdi ir negatyvi sovieti- nė realybė privedė prie anekdotų žanro atsiradimo ir populiarėjimo. Anekdotai apie sovietinius vadus, įvykius, pasakojami slapta arba draugų kompanijoje susirinkus už stalo ankštoje virtuvėje, buvo vie- nintelė forma, kuria Sovietų Sąjungoje buvo galima diskutuoti apie politiką. Represinėje socialistinėje santvarkoje kuriami anekdotai atspindėjo visuo- menės kovą ir protestą bei nepasitenkinimą egzis- tuojančia sistema ir tiesiogiai ją kritikavo. Sant- varkoje su išgalėjusia cenzūra humoras tapo vie- nintele forma išreikšti tai, apie ką kalbėti buvo ne- galima. Būtent Sovietų Sąjungoje anekdotai ir satyra įgavo ypatingą svarbą, kadangi skirtumas tarp rea- lybės ir valdžios brukamos propagandos buvo neiš-

Švieselė tamsos karalystėje. P.S.

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

matuojamai didelis. Utopinės ateities vizija, skel- biama partijos aparato tarnų kalbose, prasilenkė su realiu žmonių gyvenimu, vartojama leksika niekaip neatspindėjo jų kasdienybės. Tokiu būdu visuome- nė, perpratusi ‘dvigubo mąstymo’ standartus ir siekdama išgyventi socialistinėje realybėje, vaiz- davo priimanti nustatytas normas”, – rašoma laidos anonse.

Anekdotai buvo tarsi mūsų kasdienybės veid- rodis – gyvenimas, kurį gyvenome, bet apie kurį ne- galėjome kalbėti. Mūsų gyvenime beprasmybė tapdavo norma. Ypač daug anekdotų, pajuokiančių SSRS val- džią ir sistemą, gimė Leonido Brežnevo valdymo lai- kotarpiu. Žmonės (taip pat ir patys rusai) matė šį So- vietų Sąjungos vadą esant ribotą, netoliaregišką žmogystą ir jį pajuokdavo. Prisimenu, po to, kai jis mirė, netrukus mirė dar keletas tos kartos komunistų veikėjų, ir žmonės tą laikotarpį praminė „puošnių pa- kasynų penkmečiu” – PPP (pažodinis vertimas į lie- tuvių kalbą skamba ne taip efektingai, kaip rusiškai: „piatiletka pyšnych pochoron”), – mat visas sovietų gyvenimas buvo skirstomas penkmečiais, vėliau – septynmečiais, kuriems buvo kuriami grandioziniai, bet tušti ir niekada neįgyvendinami planai.

Medžiaga anekdotams

O medžiagos anekdotams pateikdavo ne tik so- vietinių vadų gyvenimas ir jų „plytos prašančios” fi- zionomijos, žmonės juokdavosi ir iš savęs – kiaulės kojų valgytojų, iš rusiškos gamybos mašinos „Za- porožiečio” („Jeigu „Zaporožietis” mašina, tai aš – Amerikos prezidentas“), – iš visko. Kadangi anų lai- kų anekdotai iš galvos jau išdulkėjo, o būdavo – links- minamės klausydami iki apsiašarojimo, tai paieš- kojusi jų radau internete. Pasirodo, jie nepražuvo, tik gal ne visi šiandien bėra juokingi, o kai kurių ame- rikietis gal net nesupras. Štai keletas.

„Vienas tarnautojas atėjo į darbą penkiom minutėm anksčiau. Jį pasodino už špionažą. Kitas tarnautojas pa- vėlavo penkias minutes. Jį pasodino už sabotąžą. Tre- čias atėjo į darbą laiku. Jį pasodino už antitarybinę agi- taciją, nes nešiojo šveicarišką laikrodį”.

„– Sėskit, prašau. – Ačiū, jau sėdėjau” (suprask – ka-

lėjime. Red.). „Milicininkas sulaikė pilietį, keikian- tį tarybų valdžią. – Paleiskite jį, – sako praeivis. – Jis gi nenormalus. – Kaip ne- normalus? – atsako milicininkas. – Jis protingai šneka”.

„Kolūkio partinės organizacijos susi- rinkime planuoti du klausimai: tvarto sta- tyba ir komunizmo statyba. Kadangi nėra lentų, iškart perėjo prie antro klausimo”.

„Tarybų Sąjungoje išleido pataisytą bibliją, kurios pirmas sakiny s skambėjo taip: ‘Iš pradžių nebuvo nieko, tik draugas dievas vaikštinėjo Maskvos gat- vėmis...’”

„Kodėl TSRS nėra bedarbystės? Todėl, kad visi už- imti – vieni stato, kiti griaua”.

„Koks pragaras geresnis – kapitalistinis ar socialisti- nis? Žinoma, socialistinis – tai degtukų nėra, tai malkų ne- atvežė, tai katilą remontuoja, tai velniams partinis susi- rinkimas...”

„Kokios tautybės buvo Adomas ir leva? Žinoma, ru- sai. Tik jie gali basi, nuogais užpakaliais, be stogo virš gal- vos, valgydami vien obuolius, lakstyti ir rėkti, kad jie ro- juje”.

„Kokie tarybinės sistemos privalumai? Kad ji sėkmingai įveikia sunkumus, kurių nėra kitose sistemose”.

„Kas TSRS pastoviausia? Laikini sunkumai”.

Niekada nežinojai, kas ką galvojo

Pačiame pirmajame masiniame mitinge, kurį su- rengė Sąjūdis 1989 m., Lietuvos delegatai buvo iš- kilmingai išlydėti į Maskvą – į SSRS deputatų suva- žiavimą, kad pareikštų lietuvių laisvės siekį. Tuomet į tribūną Vilniaus katedros aikštėje sovietinės val- džios išleistas rašytojas Juozas Baltušis didžiulės mi- nios akivaizdoje pagrūmojo: „Amerika, šalin rankas nuo Lietuvos!” Kažką panašaus pasakė ir garsiausias tuomet lietuvis krepšininkas Šarūnas Marčiulio- nis, matyt, norėdamas užsidirbti teisę išvykti į Ame- riką ir žaisti NBA (jis išvyko būtent 1989 m.). Todėl visus tuos metus galvojau, kad Marčiulionis – „rau- donas”. Ir tik praėjusiais metais į Vilnių atvykęs bu- vęs krepšininkas, dabar treneris S. Bazarevičius papasakojo, kad 1987 m. Lietuvos „Žalgirio” krepši- ninkams nugalėjus stipriausią SSRS komandą – Maskvos CSKA – daugiau nei 30 taškų, po rungtynių Š. Marčiulionis žurnalistams pareiškęs: „Čia už tai, kad rusai okupavo Lietuvą”. Skandalas! Šalia sto- vėjusieji nustėro iš baimės ir ėmė jį tildyti – ką tu čia dabar; ša, ša...

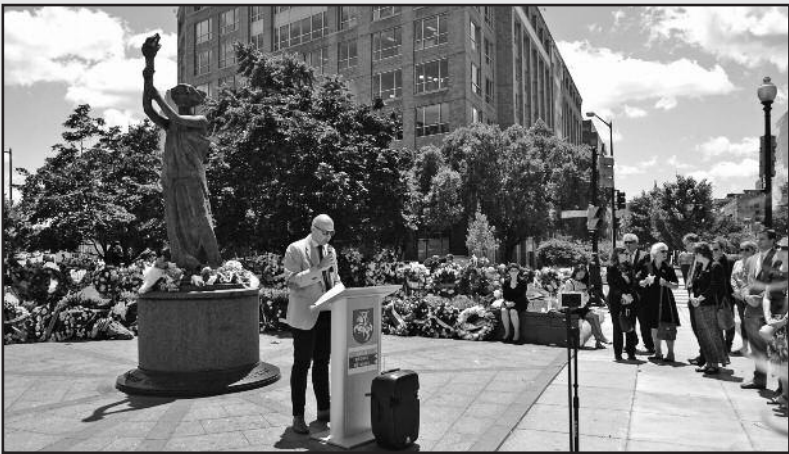
Gyvenimas sovietinės okupacijos metais irgi tu- rėjo savotiško žavesio ir buvo nevienareikšmis, kaip ir žmonės.

Akcija „Ištark, išgirsk, išsaugok”

Atkelta iš 1 psl.

„Istorinė atmintis vienija visame pasaulyje gyvenančius lietuvius, ir mūsų šalies pilie- čius. Tai yra mūsų tautos stip- rybės pagrindas. Tik tinkamai įvertinę tą kainą, kurią už Lie- tuvos išlikimą ir laisvę atidavė šimtai tūkstančių nekaltų žmo- nių, galime kurti stiprią ir kles- tinčią valstybę. O birželio 14 d. Washingtone įvykusi akcija tik dar kartą parodė, kad trėmimų skausmo nesumažina nei lai- kas, nei atstumas”, – sakė Lie- tuvos ambasadorius JAV Ro- landas Kriščiūnas.

Lietuvos tremtinius pager- bė ir jų vardus skaitė Lietuvos ambasadorius R. Kriščiūnas, JAV Nacionalinio saugumo ta- rybos direktorius Baltijos ša- lims Gavin Wild, Lietuvių Ben- druomenės Washingtonė valdy- bos narė Daniela Rastauskas- Draugelis, Laisvosios Rusijos Fondo vadovė Natalia Arno ir šio fondo nariai, Komunizmo aukų memorialo fondo atstovai, Jungtinio Baltijos Amerikos na-

Šiemet pirmą kartą lietuviai Washingtonė skaitė tremtinių pavardes ir likimus.

cionalinio komiteto vadovas Karl Altai, Ukrainos bendruomenės ly- deris Michael Sawkiw, Lietuvos dip- lomatai, Lietuvių Bendruomenės nariai. Iš viso buvo perskaityti 1500 tremtinių ir politinių kalinių vardai ir likimai.

Akciją organizavo LR ambasa- da JAV, jaunimo pilietinė iniciatyva „Misija Sibiras” ir Lietuvių Ben- druomenė Washingtonė.

2016-aisiais, minint 75-ąsias ma- sinių trėmimų pradžios metines,

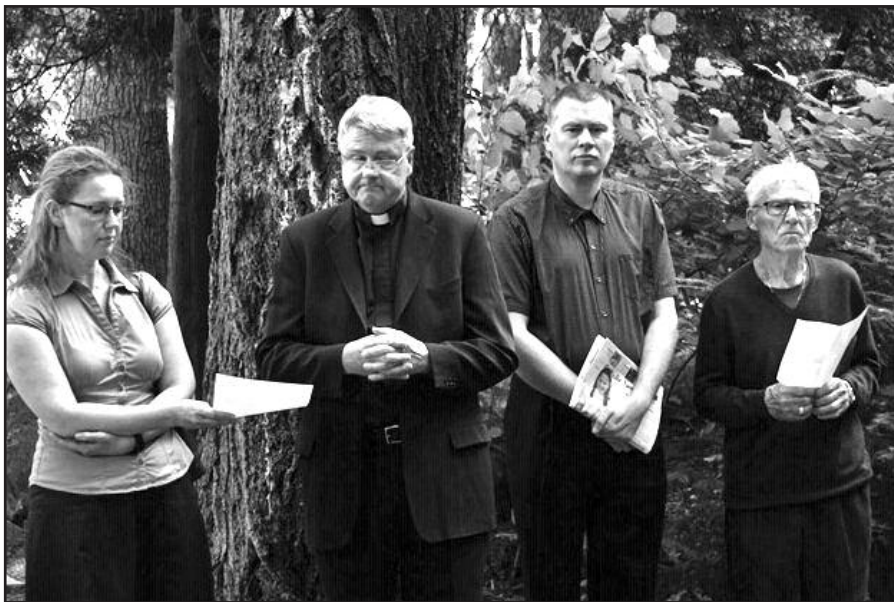
projektas „Misija Sibiras” pirmą kartą įgyvendino tremtinių ir poli- tinių kalinių atminimo ir pagerbi- mo akciją „Ištark, išgirsk, išsau- gok”, kurios metu buvo perskaity- ta 22 000 vardų, pavardžių ir likimų. Šiais metais planuojama perskaityti daugiau nei 100 000 tremtinių ir politinių kalinių vardų, pavardžių bei likimų. Jeigu būtų norima įgar- sinti kiekvieną represuotą auką, tai vienam žmogui užtruktų 15 parų.

LR ambasados Washingtonė inf.

TELKINIAI

Prie koplytstulpio Groto parke lietuviai susirinko prisiminti į Sibirą ištremtus tautiečius.

Renginyje dalyvavo garbingas svečias – prel. E. Putrimas (antras iš k.).

Laurno Misevičiaus nuotraukos

Gedulo ir vilties diena Groto parke

LAURYNAS MISEVIČIUS

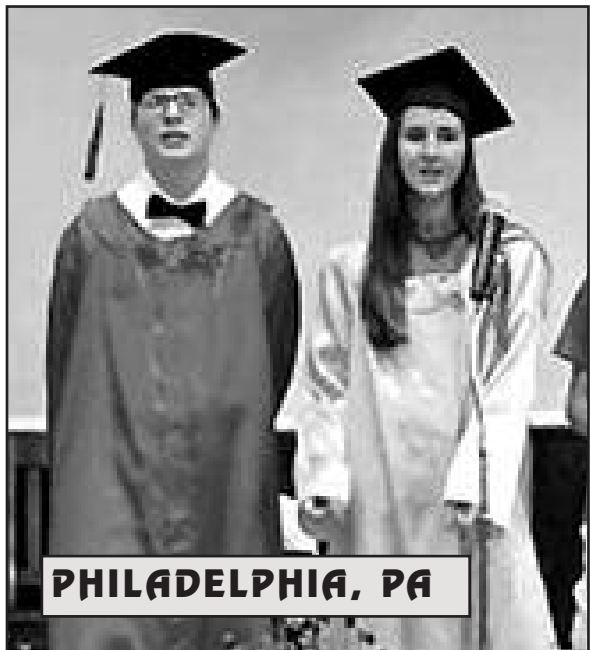
Jau nemažai metų Portlando ir pietvakarių Washingtono valstijos lietuviai renkasi prie dar 1962 m. Groto parke pastatyto koplytstulpio paminėti Gedulo ir vilties dienos. Vienintelio šimtaprocentinio lietuviško simbolio Portlande, šimtamečių eglių, pušų ir kitokių medžių kaimynystėje, kurių šakos ir ši pavasarį šiek tiek apgadino kryžiaus viršutinę dalį. Tačiau tiek prieš beveik 60 metų šiam lietuvių tautinio paveldo atsiradimui pradžią davusiam ir iki dabar visuose lietuviškuose renginiuose nuolat dalyvaujančiam Algiui Garoliui, tiek ir JAV Lietuvių Bendruomenės

apylinkei Portlande vadovaujančiai pirmininkei Giedrei Babarskienei nebuvo sunku suburti grupelę bendraminčių, vietinių tautiečių, kurie, laukdami itin garbingų svečių, per porą savaitių koplytstulpį sutvarkė.

Birželio 14 d., penktadienį, Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas užsienio lietuvių sielovadais prel. Edmundas Putrimas, pirmą kartą apsilankęs Portlande ir Groto parke, liko sužavėtas šios šventovės didingumo ir nuoširdaus lietuviško programėlės, prie kurios pirmąsyk prisidėjo ir Medeina Mikalauskaitė, grojusi smuiku, atlikimo. Šv. Mišias su kun. Tomu Karanausku Švč. Marijos koplyčioje Groto parke Gedulo ir vilties diena pa-

minėti aukojęs prelatas kitos dienos rytmetį praleido unikalios Oregono gamtos apsuptyje, o po pietų vietos lietuviams Camas, WA pristatė Martyno Starkaus neseniai sukurta filmą „Mulai“, kuriame jautriai nagrinėjami nelegaliai narkotines medžiagas gabenusių ir Pietų Amerikoje įkliuvusių lietuvių likimai.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyboje būtent už Pietų Ameriką atsakingas prel. Putrimas ketletą metų paskyrė lankymuisi Peru, Brazilijos kalėjimuose, ten taip pat aukoję šv. Mišias lietuvių kalba kaliniams iš Lietuvos ir vėliau su rež. M. Starkumi kūrė tikromis gyvenimo istorijomis grįstą prevencinę kino juostą, skirtą šios, itin aktualios šiandienos jaunimui, problemos sprendimui.

Aštuntokai Neda Mateliūnas ir Neda Jonaitis.

Tado Brusoko nuotraukos

V. Krėvės lituanistinės mokyklos mokytojos su savo auklėtiniais: Priekyje sėdi iš kairės: Regina Shmidt, Erika Mateliūnienė, Inga Kieraitė, Jurgita Bennett, Ingrida Monahan ir Irina Melikova. Gale stovi Aušra Baron ir Rūta Jankūnė.

Apie pradžią ir pabaigą V. Krėvės lituanistinėje mokykloje

GENOVAITĖ MELIKOVA

Šiais metais gegužės 19 dieną mūsų mokyklą sėkmingai baigė mergaitė ir berniukas: Neda ir Neda. Visų mokinukų, o ir visų susirinkusiųjų akys krypo į du jaunuolius, pasipuošusius mantijomis. Skambant muzikai ir mokyklos skambučiui pro plevėsuojančią trispalvę juos atlydėjo pirmokėliai.

Mokyklos direktorė Irina Melikova išsakė sveikinimus ir baigusiems aštuntokams įteikė diplomus. Mokyklos vardu Nedui ir Nedai buvo įteikti albumai nuotraukų su įamžintomis nuostabiomis akimirkomis iš renginių ir švenčių per visus mokslo metus.

Susirinkusiesiems ekrane stebint vieną po kitos praplaukiančias nuotraukas su aštuntokų ir kitų mo-

kinių pasisakymais savo linkėjimus tarė ir išleidiamosios klasės mokytoja Erika Mateliūnienė.

Scenoje Neda ir Neda, pritariant kitiems mokiniams, sudainavo atsisveikinimo dainą ir mokytojoms skyrė širdį spaudžiančią padėką. Tėvų vardu abiturientus sveikino Nedos mama Rima Jonaitis. Prisiminusi savo mokyklinius laikus, ji įteikė jiems po albumą, kuriame palinkėjimus įrašė mokytojai ir mokslo draugai.

Mokslo metų baigimo proga buvo dėkojama tėvų komitetui, tėvams, mokytojams ir mokiniams bei svarbiausiems finansiniams rėmėjams – Kazickų šeimos fondui, JAV Lietuvių Bendruomenei, Lietuvių Fondui, Lietuvos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai.

Šventę tęsė šokių mokytojos, nenuilstančios Esteros Washofsky vadovaujami „Aguonėlės“ šokėjai. Jie atliko šokius „Gintariniai riešutai“, „Noriu

miego“ ir „Kalvelis“. Gražu buvo stebėti, kaip mokinukai šauniai šoko, o nenustygstantys mažieji neiškentę prisijungė ir sukosi kartu.

Mokslo metų baigimo proga už jų darbą ir rūpestį padėkota visoms mokytojoms – joms įteikti levandų vazonėliai.

Lietuvių, kurie atveda savo atžalas į lietuvišką mokyklėlę, lūkesčiai būna labai įvairūs, bet pagrindinis lūkestis yra – išsaugoti lietuvių, kad lietuvių būtų atrastą vietą vaikų širdelėse.

Šventės pabaigoje mokinukai atliko dvi dainas, skirtas brangiausiems žmonėms – „Aš širdyje labai myliu savo mamą“ ir „Daina tėtei“. Po to dalyviai skanavo suneštines vaišes ir vaišinosi ledų tortu.

Žėrėjo šypsenos, sklاندė gera nuotaika, atsisveikinimo žodžiai ir linkėjimai gerai praleisti vasarą, o rudenį vėl susitikti lietuviškoje sekmadieninėje mokykloje.

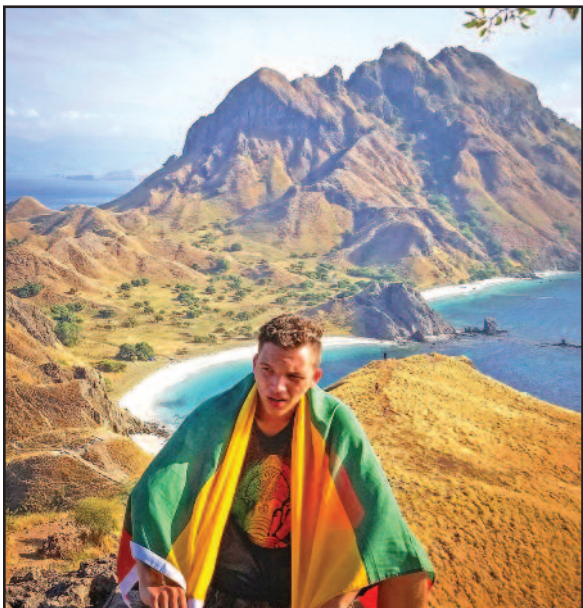
Rotary jaunimo mainų programa – puiki savarankiškumo mokykla

LORETA TIMUKIENĖ

Čikagos lietuvių rotariečius jungiantis Rotary Club of Chicagoland Lithuanians jau ne pirmą kartą padeda jaunimui, dalyvaujančiam Rotary ilgalaikių Jaunimo mainų programoje (Rotary Youth Exchange). Ši programa, suteikianti unikalią galimybę jauniems žmonėms pažinti pasaulį, kitas kultūras, susirasti naujų draugų, tobulėti, išbandyti save, yra viena svarbiausių Rotary organizacijos veiklos sričių. Kasmet Rotary International jaunimo ilgalaikių mainų programose dalyvauja daugiau nei 8 000 moksleivių iš 80 šalių, mainų programa auga ir Rotary klubai siunčia bei priima vis daugiau vaikų.

Ilgalaikių jaunimo mainų programa

Paprastai šioje programoje dalyvauja 15–18 m. jaunuoliai. Rotary ilgalaikiai jaunimo mainai trunka apie 10 mėnesių, įskaitant pilnus mokslo metus. Į mainus išvykstama liepos-rugpjūčio mėnesiais, grįžtama birželį-liepą. Mainai yra kultūriniai, ne akademiniai, tačiau mokyklos lankymas privalomas. Mokėti priimančios šalies kalbą nebūtina – ji išmokstama mainų metu, tačiau patariama prieš kelionę savarankiškai išmokti svarbiausias buitinio bendravimo frazes. Programos metu moksleiviai gyvena rotariečių šeimose, mokosi priimančios šalies bendrojo lavinimo mokyklose vietos kalba, jais rūpinasi priimančios šeimos ir globojantis Rotary klubas, kuris taip pat moka ir mėnesinę stipendiją.

Lukas Kliarskis mainų programos metu Komodo saloje.

Įprasta atranka vyksta rugsėjo pradžioje, susidomėję moksleiviai ir jų tėvai turi kreiptis į Rotary Youth Exchange koordinatorius. Jaunimo mainų programoje pagrindinis dėmesys skiriamas kultūriniais mainams ir tarptautinei patirčiai. Kiekviena šalis organizuoja vietos kalbos mokymus arba kursus, pasibaigus programai dažnai išduodamas kalbos mokėjimo lygį patvirtinantis pažymėjimas – pvz., mainų dalyvė Taiwane, prieš išvykstant nemokėjusi nei vieno žodžio kinų kalba, išmoko kalbėti tradicine mandarinų kalba ir rašyti hieroglifais; mainų programos partneriai Meksikoje moksleiviams suteikia sertifikatą, patvirtinantį teisę ispanų kalbos mokytis kitus.

Dalyvavimas Rotary ilgalaikių jaunimo mainų programoje yra finansuojamas moksleivio tėvų, vietos ir užsienio Rotary klubų bei apygardų. Moksleivio tėvai moka už lėktuvo bilietus, sveikatos draudimą, vizą, pažintines keliones, papildomo ugdymo būrelius ir pan. Priimančios šalies šeimos ir Rotary klubai rūpinasi ir apmoka atvykstančio programos dalyvio kalbos mokymą, apgyvendinimą, maitinimą ir mokslą mokykloje, organizuojami bendri renginiai su atvykusiais moksleiviais iš kitų šalių, kviečiama dalyvauti reguliariuose Rotary klubų susitikimuose. Moksleivis gyvena įprastą šeimos gyvenimą, turi iš anksto aptartas pareigas mainų šeimoje, pvz., kambario tvarkymas, šiukšlių išnešimas ir kt., kaip bet kuris kitas šeimos narys. Rekomenduojančio Rotary klubo Jaunimo mainų programos koordinatorius įsitikina, kad priimančios šeimos turėtų tinkamas sąlygas moksleivio prie-

Lukas Kliarskis su bendraamžiais.

Asmeninio albumo nuotraukos

mimui. Išleidžiantys savo vaikus tėvai turėtų būti ramūs, kad jų atžalomis bus atsakingai rūpinamasi.

Šioje programoje dalyvavusių jaunuolių metai būna kupini naujų atradimų – naujų patirčių, naujų draugų visame pasaulyje. Daugelis moksleivių sako, kad tai buvo geriausi metai jų gyvenime. Kita vertus, į Rotary ilgalaikius jaunimo mainus galima žvelgti kaip į mokyklinės rutinos pertrauką, kuri suteikia progos per naujas patirtis geriau pažinti save, savo asmenybę, jos stipriąsias ir silpnąsias puses, susivokti, kokie yra gyvenimo tikslai ir siekliai, pasisemti naujų patirčių bei idėjų, užmegzti draugystes su vietos bei kitais mainų moksleiviais iš įvairių šalių. Pažymėtina, kad stojant į užsienio aukštąsias mokyklas ir rašant motyvacinius laiškus, tarptautinių mainų patirtis padeda išsiskirti gerąją prasme iš kitų kandidatų srauto.

Puiki savarankiškumo mokykla

Šiuo metu College of du Page (IL) apskaitą ir verslą studijuojantis Lukas Kliarskis praėjusiais metais dalyvavo Rotary Jaunimo mainų programoje ir, gavęs Rotary Club of Chicagoland Lithuanians rekomendaciją, 10 mėn. praleido Indonezijoje. Dabar Lukas pagrindinį dėmesį skiria mokslui, vėliau planuoja studijuoti tarptautinį verslą. Lietuvačiui patinka krepšinis, jis mėgsta nardyti, keliauti, pažinti kitas šalis, jų kultūrą ir žmones.

Apie mainų programą jis sužinojo iš tėčio, kuris priklauso Rotary klubui – į šio klubo susirinkimą atėjęs programos koordinatorius papasakojo apie šią programą. Luko tėtis pasiūlė sūnui išbandyti tokią galimybę. Į mainų programą vaikiną pateko iš antro karto. Atranka vyksta keliais etapais, pirmiausia kandidatai ir jų tėvai kviečiami interviu. Kaip sako Lukas, interviu metu užduodama nemažai klausimų, kai kurie reikalauja ilgesnio pamąstymo. Pavyzdžiui – kaip pasielgtum, jeigu būtų pasiūlytas patiekalas, kurio nenori ar nemėgsti? Tėvai dalyvavo atskirame interviu, kurio metu buvo bandoma išsiaiškinti, ar tikrai vaikas nori dalyvauti programoje, ar yra komunikabilus, kaip jaučiasi ilgesnį laiką gyvendamas be tėvų, ar gali valgyti bet kokią maistą ir pan. Pasak Luko, dalyvauti interviu nebuvo paprasta, bet jeigu esi nusiteikęs iššūkiui, pabandyti verta.

Antras atrankos žingsnis – 3 dienos Lake Geneva (WI) vykstančioje Rotary jaunimo lyderių akademijos (Rotary Youth Leadership Awards – RYLA) stovykloje, kur susirenka mokyklų lyderiai iš aplinkinių valstijų. Jie dirba komandoje, atliekamos užduotys grupėse, mokomasi bendrauti, kartu spręsti išylančias problemas. Stovykloje Lukui teko dalyvauti du kartus, jam ten labai patiko. Vadovai stebi kandidatus ir pasibaigus stovyklai praneša, ar jie pakliuvo į mainų programą. Patekusieji moksleiviai turi susitvarkyti nemažai dokumentų, gauti rekomendacijų, rinktis šalį, į kurias pageidautų vykti. Lukui buvo pasiūlytas 17 šalių sąrašas, reikėjo pasirinkti 3 labiausiai pageidaujamas. Jis pasirinko Filipinus, Malaiziją ir Indoneziją, pirmu numeriu įrašė Malaiziją, tačiau ten nepakliuvo, nes tais metais į šią šalį buvo skirta nedaug vietų. Paklausus, kodėl rinkosi Azijos šalis, mūsų pašnekovas sakė

norėjęs pabuvoti regione, kur pastaruoju metu ypač sparčiai vystosi verslas.

Iš Rotary klubo jis gavo kontaktus šeimų, kuriose gyvens, susirašinėjo su jomis. Viena šeima atsiuntė apie 60 žodžių, kuriuos pasiūlė išmokti prieš atvykstant, kad būtų lengviau susikalbėti. Pradėjęs domėtis Indonezija lietuvaitis sužinojo, kad šioje, ketvirtą vietą pasaulyje pagal gyventojų skaičių užimančioje, šalyje mažai kas kalba angliškai. Indonezijoje, kuri sudaryta iš 7 000 salų, vietiniai gyventojai kalba daugiau nei 400 kalbų ir tarmių, beveik kiekviename didesniame mieste šnekama kita kalba, tačiau šalia vietinės kalbos vartojama ir valstybinė – indoneziečių kalba, kuri yra gana nesudėtinga. Lukas stengėsi kuo greičiau išmokti vietinę kalbą, kadangi tuomet atsiveria daugiau galimybių pažinti kultūrą, žmones. „Su Uber vairuotojais galėjau susikalbėti po dviejų mėnesių, po keturių mėnesių jau galėjau bendrauti su vietiniais“, – sako lietuvaitis.

Programos metu tenka susipažinti su vietine kultūra, tradicijomis, paragauti tos šalies patiekalų.

Lukas prisipažino susidūręs su daug naujų dalykų, kai kurie jų atrodė gana neįprasti. Lietuvaitis gyveno trijose Rotary šeimose. Šioje šalyje, kaip ir daugelyje kitų Azijos šalių, gana ryškus skirtumas tarp turtingųjų ir vargingai gyvenančiųjų. Atlyginimai Indonezijoje gana maži, nėra užtektinai darbo, todėl vietiniai patys sau susikuria darbo vietas. Sakykim, stovi sankryžose ir vietoje šviesoforų reguliuoja eismą – jiems už šį darbą yra įprasta duoti arbatpinigių. Maistas Indonezijoje pigus, jo galima nusipirkti gatvėse, taip pat užsisakyti telefonu – užsisakius iš bet kokios parduotuvės ar restorano maistas į namus pristatomas motociklu. Maistas iš pradžių buvo neįprastas, visi patiekalai buvo su ryžiais, labai aštrūs, vėliau įprato. Teko apsilankyti ir

Jaunimo mainų programoje dalyvaujantis lietuvis Eriks Keturakis šiuo metu gyvena Japonijoje.

„McDonald’s” užkandinėse, tačiau jose siūlomas kitoks meniu nei Amerikoje. Skyrėsi maistas ir skirtinguose šalies regionuose.

Lukas kasdien lankė mokyklą, lavino kalbą, mokytojams padėdavo per anglų kalbos pamokas. Pamokos vyks ta gana ilgai – prasideda 6:30 val. rytą ir baigiasi 4 val. po pietų. Pasak Luko, indoneziečiai labai daug mokosi, turi mažai atostogų. Jis džiaugiasi gana greitai susidraugavęs su bendraamžiais, su kuriais leisdavo laiką. Kartais Lukas gaudavo leidimą išeiti iš pamokų anksčiau, tuomet laiką leisdavo būreliuose arba savanoriaudamas.

Jis stengėsi aplankyti kuo daugiau įdomių vietų, pakeliauti po šalį. Turėjo progos visai savaitei išvykti į Bali salą. Vaikinui buvo įdomu dalyvauti indonezietiškos vestuvės, kur susirinko apie tūkstantis svečių; teko

kiamas, – taip patarę ir programos vadovai. Pasak jo, dalyvavimas mainų programoje – puiki savarankiškumo mokykla, galimybė išbandyti save, pamatyti, kaip gyvena indoneziečiai (85 proc. šalies gyventojų yra musulmonai), susirasti draugų iš viso pasaulio.

Mes visi esame labai panašūs

Kitas su Rotary Club of Chicagoland Lithuanians rekomendacija Jaunimo mainų programoje dalyvaujantis Eriks Keturakis šiuo metu gyvena Japonijoje. Erikui – 16 metų, jis gimė Amerikoje, tėveliai čia atvyko iš Lietuvos prieš 20 m. Lanko Downers Grove South mokyklą, praėjusiais metais baigė Maironio lituanistinę mokyklą. Anksčiau žaidė krepšinį, dabar važinėja dviračiais. Apie mainų programą

L. Kliarskis kartu su kitais programos dalyviais iš įvairių pasaulio šalių.

šalia – kalnai. Jis sako visada norėjęs gyventi kalnuose ir yra laimingas, kad dabartiniai jo namai – tik 20 minučių nuo kalno, kurį vadina mažuoju Fuji. Į jį galima lipti iki 1700 m – vaikas ten žiemą važiuo slidinėti su šeima ir netgi dalyvavo lenktynėse. Lietuvaitis domisi japonų tradicijomis, mokosi japonų kalbos, tenka perprasti japoniškų hieroglifus.

Mokiniai Japonijoje mokosi 6 d. per savaitę, tačiau turi daug atostogų arba trumpesnių dienų. Eriks džiaugiasi, jog jam ilga savaitė – ne naujiena, nes 12 m. šeštadieniais lankydavo lituanistinę mokyklą. Mokymo sistema Japonijoje visai kitokia. Pamokos vyksta tame pačiame kabinete, mokytojai ateina į klasę. Mokymo procesas irgi skiriasi. Visi mokiniai atidžiai klauso mokytojo, tačiau per pamokas nedraudžiama šnekėtis, kartais vaikai netgi miega klasėse. Jie supranta, kad mokytis yra jų, o ne kieno nors kito rūpestis ir atsakomybė. Vaikų elgesys čia visai kitoks nei, tarkim, amerikiečių ar lietuvių. Mažieji japonukai yra vaikiškesni nei, tarkim, lietuviukai. Vyresni žmonės labai pagarbūs, kai kurie – ypatingai drovūs, tad sunku suprasti, ką jie iš tiesų galvoja. Japonai labai laikosi taisyklių, mėgsta pastovumą.

Bendrauti su vietiniais vaikiniui gana lengva, nes dauguma sutiktų žmonių su juo noriai šnekasi. Labai daug kur padeda šeimos – rūpinasi, nuolat klausia, ar ko nors nereikia. Visų Eriką priėmusių šeimų vaikai eina arba ėjo į tą pačią mokyklą, tad visi pažįsta vieni kitus. Su jais jam lengva bendrauti, daugiausiai bendrauja su berniukais, nes dauguma mergaičių kuklinasi šnekėti su juo. Po mokyklos vaikai ne taip dažnai susitinka – jie mokosi arba būna užsiėmę kokia nors veikla.

Papročiai šioje šalyje irgi kitokie. Prieš ir po valgio turi pasakyti いただきます ir ごうちん様でした – tai reiškia „Ačiū už maistą” ir „Buvo skanu”. Japonų maistas irgi labai skiriasi nuo amerikietiško ar lietuviško, tačiau Erikui patinka – jis gana natūralus, gaminamas prieš valgant. Į mokyklą nešamasi ne suteptiniai, o šiltas maistas. Laisvu laiku Erikas eina į sporto salę, kartais važiuoja į parką pasivažinėti riedlente. Žiemą sekmadieniais važiuodavo slidinėti arba į parką.

Didžiausia vaikinio patirtis, kurią jau įgijo dalyvaudamas programoje – suvokimas, kad mes visi labai panašūs, kur begyventume ir kokia kalba besikalbėtume. Kartu tai – labai gera savarankiškumo mokykla, kai tenka pačiam priimti sprendimus, rasti išeitį iš įvairiausių situacijų.

Jack ruošiasi vykti į Lietuvą

Neseniai Čikagos lietuvių Rotary klube lankėsi viename iš Čikagos priemiesčių gyvenantis Jack, kuris pagal šią mainų programą ruošiasi vykti į Lietuvą. Susitikimo metu rotariečiai domėjosi, kodėl jaunuolis pasirinko mūsų šalį, ir negailėjo patarimų. Lietuvaitis Markas, taip pat gyvenantis viename iš Čikagos priemiesčių, vasaros pabaigoje kaip jaunimo mainų programos dalyvis išvyks į Vokietiją, o vilnietis Mindaugas pagal šią programą atvyko į JAV ir šiuo metu gyvena amerikiečių šeimoje Glen Ellyn.

Rotary jaunimo mainų programose dalyvaujantys moksleiviai yra tarsi savo šalies ir juos rekomendavusių Rotary klubų ambasadoriai. Gyvenimas svetimoje šalyje ir svetimoje kultūroje – nemažas iššūkis jaunam žmo-

Tolimoje šalyje Erikui nuo pat pradžių daug kas atrodė kitaip nei namuose.

dalyvauti ir grožio konkurse, kur susipažino su „Mis Indonezija”. Iki šiol Lukas palaiko ryšį su šeimomis, kuriose gyvena, bendrauja ir su kitais programos dalyviais, kurie į Indoneziją buvo atvykę iš kitų šalių – Brazilijos, Japonijos, Argentinos, Taivano, Vokietijos, Ispanijos, Dominikos Respublikos, Meksikos.

Namo vaikiną grįžo birželio pabaigoje ir netrukus išskrido į Lietuvą, kur dalyvavo Dainų ir šokių šventėje. Paklaustas, ar per tuos 10 mėn. nekankino namų ilgesys, Lukas sako stengėsis kuo mažiau galvoti apie namus ir kuo rečiau skambinti namiš-

sužinojo iš savo draugo Luko. Grįžęs iš Indonezijos jis pasidalino išpuošiais. Erikui labai patiko ši idėja, jo ketinimams pritarė ir tėveliai. Eriks pasirinko Japoniją. „Norėjau pagyvent šioje gražioje šalyje, viliojo Japonijos gamta, kultūra, kuri yra visiškai kitokia nei Lietuvos ar Amerikos. Tikėjosi, kad japonų kalba pravers ateityje bandant rasti darbą. Be to, žinojau, kad japonų maistas – labai sveikas ir skanus”, – sako jis.

Šioje šalyje 16-metis gyvena jau 9 mėnesius, jis prisipažįsta, jog nuo pat pradžių jam viskas čia atrodė kitaip nei namuose. Vaikinas gyvena prie jūros,

Viename iš Čikagos priemiesčių gyvenantis Jack pagal mainų programą ruošiasi vykti į Lietuvą.

gui, todėl šią programą dažniausiai renkasi drąsūs, nebijantys naujų iššūkių, atviri naujoms patirtims jauni žmonės.

Daugiau informacijos apie šią programą: <https://www.rotary.org/en/our-programs/youth-exchanges>
Informacijos apie Rotary Club of Chicagoland Lithuanians veiklą galite rasti: <https://www.facebook.com/RotaryClubofChicagolandLithuanians/>.

Kaune – paroda apie 1919–1940 metų Lietuvos prezidentus

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Neseniai sukako lygiai 100 metų, kai Lietuvos Valstybės Taryba pirmuoju valstybės prezidentu išrinko Antaną Smetoną. Iš lotynų kalbos kilęs žodis „prezidentas“ reiškia žmogų, sėdintį priešakyje. Prezidento institucijos istorija įdomiai pristatoma naujojoje parodoje Lietuvos Istorinės Prezidentūros kiemelyje Kaune čia archyvinį nuotraukų paroda „Kas tas Prezidentas? Lietuvos Prezidentai ir Prezidento institucija 1919–1940 m.“, pasakojančioje apie Lietuvos Respublikos prezidento pareigas bei kasdienybę.

Nuotraukose – reti kadrai

Parodos nuotraukose galima pamatyti įvairias šių pirmųjų valstybės piliečių veiklos akimirkas: priesaiką, kuria pasižadama sąžiningai eiti Prezidento pareigas, vyriausiojo ginkluotojų šalies pajėgų vado ceremonialus, bendravimą su užsienio valstybių diplomatiniais pasiuntiniais, darbą su Ministrų kabinetu ir kitas akimirkas.

Tarptautinę muziejų dieną lankytojus pakvietusi paroda pristato ne tik oficialias ceremonijas, bet ir kitą Respublikos prezidento pareigų pusę – tiesioginį bendravimą su savo šalies piliečiais, keliones po Lietuvą, lankant didžiuosius kultūros, pramonės, žemės ūkio renginius. Čia galima pamatyti ir išties retų kadrų, kuriuose įamžintas prezidentas A. Smetona, besigėrintis gražiu žirgu vienoje iš žemės ūkio ir pramonės parodų ar prezidentas Aleksandras Stulginskis, kartu su Lietuvos kultūros darbuotojais sėdintis prie vaisių stalo Kauno meno mokyklos statybvietyje po pamatų pašventinimo ceremonijos.

Kitos naujosios parodos nuotraukos pasakoja apie tai, ką valstybės vadovas veikė Prezidento rūmuose, kokia buvo eilinė jo darbo diena, kokių svečių jis sulaukdavo.

**Žinojo ciesaorių,
o kas tas prezidentas?**

Kasmet po naują parodą Istorinės Prezidentūros kiemelyje parengianti jų kuratorė istorikė Justina Minelgaitė-Plentienė apie prezidento instituciją ir prezidentus yra sukaupusi daug žinių. Pasak jos, prezidentas – tai pareigybė, reprezentuojanti valstybę ir jos piliečių akyse, ir tarptautinėje arenoje. Stebint rinkimus, akivaizdu, kad šiandien ši simbolinė reikšmė tikrai ne mažesnė nei laikotarpiu tarp dviejų pasaulinių karų, kai žmonės pirmą kartą išgirdo žodį „prezidentas“.

„XX amžiaus antrojo-trečiojo dešimtmečių sandūros Lietuvoje prezidentas nebuvo savaime suprantama pareigybė. Amžininkai rašė: ‘Visi žinojo, kas yra ciesaorius, bet kas toks tas prezidentas?’ Žmonės buvo girdėję apie carą, kaizerį, net karalių, tačiau

šis naujas žodis įnešė sumaištį ir baimių ne tik tarp eilinių piliečių, tačiau ir tarp valdžioje tuo metu buvusių partijų.

Kai kurios iš jų nerimavo, kad galbūt prezidentas taps toks stiprus kaip karalius ir galbūt uzurpuos iš jų valdžią. Tad šaliai pasukus respublikos keliu, prezidentams teko ne tik atlikti jiems pagal Konstituciją pavestas pareigas, bet ir patiems kurti šalies vadovo įvaizdį, pristatyti save važinėjant po Lietuvą ir bendraujant su žmonėmis, – teigia parodos kuratorė.

Paroda nuo pirmųjų dienų sulaukė susidomėjimo.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

krikščionių demokratų atstovas A. Stulginskis tapo ir jauniausiu prezidentu Europoje – tuomet jam buvo 37 metai. Pagal Konstituciją prezidentu galėjo būti ne jaunesnis kaip 35 metų asmuo, o 1928 metais buvo įvestas 40 metų amžiaus cenzas, tad vargu ar dar turėsime jaunesnį prezidentą už A. Stulginskį, kurio 50-osios mirties metinės bus minimos šiemet rugsėjo mėnesį.

„1931 m. paskelbus naują prezidento rinkimų įstatymą, prezidentą rinkti pavesta ypatingiesiems tautos atstovams, kuriuos rinkdavo valsčių, apskričių ir miestų tarybos. Prezidento rinkimai jau nebuvo tokie demokratiški kaip anksčiau, nes ir pačius rinkikus ribojė įvairūs cenzai, o ir kandidatų į valstybės vadovus pasirinkimas tebūdavo iš vieno. Nenuostabu, kad ypatingieji tautos atstovai prezidentu dviejose rinkimuose beveik vienbalsiai išrinko A. Smetoną. Tačiau rinkimų regimybė vis tiek buvo išlaikyta“, – aiškina istorikė.

**Niekas netrokšdavo
tapti prezidentu**

J. Minelgaitė-Plentienė pastebi, kad šiandien taip geidžiama prezidento pareigybė (2002-aisiais siekti Lietuvos Respublikos prezidento posto buvo registruoti net 23 kandidatai, o kandidatavo 16; šiemet šio posto siekti planavo 13 asmenų, o kandidatavo devyni) XX a. trečiojo dešimtmečio pradžioje nebuvo tokia trokštama ir kandidatų nelengvai atsiradavo.

1922 m. prezidento rinkimų išvakarėse iš Krikščionių demokratų buvo numatyti trys galimi pretendentai į prezidentus. Pirmasis iš jų – A. Stulginskis ilgai atsisakinėjo. Mykolas Krupavičius sakėsi esąs per jaunas (beje, jis vienmetis su A. Stulginskiu), šio posto kratėsi ir Valdemaras Čarneckis. Galiausiai kaip savotiškos aukos kandidatuoti ėmėsi A. Stulginskis.

Parodos kuratorė archyvuose surinko žinių ir apie prezidento priesaiką. Priesaikos ceremonija vykdavo ypač iškilmingai, o prezidentų kelią iki priesaikos vietos lydėdavo garbės sargyba.

1922 m. Seimui prezidentu išrinkus A. Stulginskį, šis priesaikos dieną į Seimą atvyko karieta, lydimas raitelių palydos. Iškilmingame posėdyje jo priesaiką priėmė vyskupas Pranciškus Karevičius. Panaši ceremonija vyko ir 1923-aisiais, A. Stulginskį vėl išrinkus prezidentu. Į pilną garbingų svečių Seimo salę Lietuvos kariuomenės atstovai įnešė vėliavą su Vyčiu, vadintą prezidento vėliava. Šalia jos A. Stulginskis pasakė priesaikos žodžius, po kurių

Išrinktojo Prezidento Antano Smetonos priesaiką priima arkivyskupas Juozapas Skvireckas. Kaunas, 1938 m. gruodžio 12 d. Lietuvos centrinio valstybės archyvo nuotraukos

Jauniausias prezidentas – A. Stulginskis

Pasak J. Minelgaitės-Plentienės, valstybės prezidentas 1919–1940 metais niekada nebuvo renkamas tiesiogiai piliečių. 1919 metais prezidentą rinko Lietuvos Valstybės Taryba, 1920–1926 m. – Seimas, o po jo paleidimo – ypatingieji tautos atstovai. Tačiau prezidento rinkimai susilaukdavo didžiulio visuomenės susidomėjimo. Prezidentu 1923 metais išrinktas

pabučiavo kryžių ir evangeliją. Po to nuskambėjo Lietuvos valstybės himnas.

K. Grinius – laisvamaniškų pažiūrų vadovas

Istorikė pasakoja, kad 1926 metais prezidentu tapus valstiečiui liaudininkui Kaziui Griniui, šventinė nuotaika taip pat pasklido po visą miestą. 1926 m. birželio 8 d. Kaunas nuo ryto pasipuošė vėliavomis. Prie K. Griniaus buto Laisvės alėjoje rinkosi žmonės, atvyko raitelių būrys palydėti naująjį valstybės vadovą į inauguracijos vietą. Seimo ir Prezidento gatvės tiesiog skendėjo susirinkusių smalsuolių apsuptyje. Seimo posėdžių salėje Seimo pirmininkas pranešė K. Griniui, kad šis esąs išrinktas prezidentu ir paklausė, ar sutinkas juo būti. Šis atsakė sutinkąs. Tiesa, laisvamaniškų pažiūrų K. Grinius buvo vienintelis valstybės vadovas, kuris savo priesaikoje neminėjo prisiekias Dievui.

1938 m. gruodžio 12 d. Seimo rūmuose vykusioje inauguracijos ceremonijoje prezidentas A. Smetona savo priesaiką pradėjo žodžiais „Visagalis Dievo akivaizdoje prisiekiu“. Ceremonija ir vėl buvo labai iškilminga: specialiai išpuoštoje posėdžių salėje buvo išnešti Seimo narių suolai, o jų vietoje sustatytos kėdės, kad galėtų patogiai susėsti svarbūs svečiai, kurie čia patekti galėjo tik su kvietimais. Tarp susirinkusiųjų buvo Seimo, Vyriausybės nariai, diplomatinis korpusas, kariuomenės vadovybė, valstybės įstaigų vadovai, užsienio ir Lietuvos žurnalistai. A. Smetona prisiekė jau minėtai vėliavai su Vyčiu raudoname fone.

Prezidentų rūmuose virė darbingas gyvenimas

„Visi Lietuvos Respublikos prezidentai po inauguracijos įsikurdavo prezidento rūmuose. Kitaip nei šiomis dienomis, prezidentai rūmuose ir gyveno, ir dirbo. A. Smetona ir A. Stulginskis gyveno su šeimomis, o K. Grinius, tuo metu likęs našliu, – vienas. Rūmuose prezidentai turėjo atlikti tam tikras ceremonijas, rengti priėmimus, bendrauti su visuomene – sutikti įvairiomis progomis atėjusias eisenas ir pasveikinti iš rūmų balkono arba rūmų sode. Tradicinę darbo dieną prezidentai nemažai laiko praleisdavo ir savo darbo kabinete. Amžininkai liudija, kad prezidentas A. Stulginskis, užsidaręs kabinete, ne tik daug skaitydavo, studijuodavo korespondenciją, bet ir atsakingai ruošdavosi savo viešoms kalboms.

Tuo tarpu prezidentas A. Smetona turėjo gan aiškią dienotvarkę. Ryte po pusryčių su adjutantu jis aptardavo gautą korespondenciją. 11–14 val. vykdavo lankytojų priėmimas. Po to jis skirdavo keletą akimirkų poilsiui, pietaudavo. Apie 17 val. vėl grįždavo į kabinetą ir dirbdavo iki vakarienės, maždaug 20 val. Po vakarienės A. Smetona ir vėl darbuodavosi, priimdavo įvairius svečius, pareigūnus, dirbdavo su dokumentais maždaug iki 1 val. nakties. Šiuo metu neretai pas prezidentą aptarti įvairių reikalų atvykdavo ministras pirmininkas, Vyriausybės nariai. Darbas su Vyriausybe buvo numatytas kaip valstybės vadovo pareiga Lietuvos Respublikos Konstitucijoje”, – teigia parodos kuratorė.

Parodoje, kuri veiks iki spalio 31-osios eksponuojamos nuotraukos iš Lietuvos centrinio valstybės archyvo, Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus, Istorinės LR Prezidentūros ir Vytauto Didžiojo karo muziejaus fondų. Parodą iš dalies finansavo Lietuvos Respublikos kultūros ministerija.

Nuo medžioklės iki prijuosčių kolekcionavimo: įdomiausi Lietuvos prezidentų pomėgiai

Aleksandras Stulginskis su šeima Prezidento rūmų sodelyje. Kaunas, 1925–1926 m.

Istorineprezidentura.lt nuotr.

DOMINYKA TARVYDAITĖ

Paprastai apie aukščiausius valstybės postus užimančių asmenų laisvalaikį žinome nedaug. Paslaptinai dabarties žmonėms atrodo ir Pirmosios Lietuvos prezidentų Aleksandro Stulginskio, Kazio Griniaus ir Antano Smetonos laisvas laikas. Visgi jie taip pat turėjo mėgstamus užsiėmimus, kuriems rasdavo laiko po darbų.

Aleksandro Stulginskio laisvalaikis – artimųjų rate

A. Stulginskis buvo kieto, „žemaitiško“ būdo. Jis vengė tuščių pokalbių, kuriuose nebuvo liečiamos rimtos temos, be reikalo neieškojo draugijos. Greičiausiai tokios intravertiškos charakterio savybės lėmė ir laisvalaikio užsiėmimų pasirinkimą. Antrasis Lietuvos prezidentas mėgo kompanijos nereikalaujančias veiklas. Laisvalaikiu jis mielai skaitė, rašė ar studijavo. Jau užsiimdamas politine veikla A. Stulginskis išmoko anglų ir prancūzų kalbas. Studijavo etiketą, siekdamas pašalinti spragas. Kaip teigia istorikas Alfonsas Eidintas, A. Stulginskis net prezidentaudamas užsiėmė publicistika. A. Stulginskio straipsnių svarbiais valstybei ir tautai klausimais buvo gausu spaudoje. Šiuos jis pasirašydavo įvairiais pseudonimais.

Pasaulio teisuole pripažinta pedagogė ir su Stulginskių šeima artimai bendravusi Petronėlė Lastienė prisimena, jog vakarais, po darbo, A. Stulginskis nusileisdavo į pirmą Prezidentūros Kaune aukštą. Čia, šeimai skirtuose kambariuose, prezidentas laiką leido su žmona, dukrele ir, pasak P. Lastienės, vis tomis pačiomis viešniomis – ja ir prezidentienės mokslo drauge Teofile Mačiokaite, dirbusia Prezidentūroje. Tokiuose artimų žmonių apsupty vykusiuose pasėdėjimuose A. Stulginskis nevengdavo pajuokauti. Neretai viešnius šeima pakviesdavo pasilikti ir vakarienei. P. Lastienė pamena, jog šios vykdavo dideliame valgomajame ant rame aukšte. Tokia kasdienė vakarienė buvusi kukli: „rūgusis pienas su bulvėmis, ant stalo – sūris, sviestas, duona, kas norėjo, išgerdavo stiklą arbatos.” Keletą laisvų vakarų A. Stulginskis praleido pagelbėdamas P. Lastienei su Cicerono kalbos vertimais. Merginai sunkiai derinant darbą su studijomis, prezidentas pats maloniai pasisiūlė padėti.

A. Smetonos autoritarinio valdymo laikotarpiu A. Stulginskis išvyko iš Kauno į Jokūbavą. Čia užsiėmė ūkininkavimu. Mykolas Krupavičius atsiminimuose teigė, jog jam nuvykus viešnagei, nė karto nerado A. Stulginskio besiilsinčio fotelyje ir nerūpestingai leidžiančio laiko. Buvęs prezidentas pats veždavo į Kretingą pieną, bulves, javus, daržoves. Pats minėtaisiais produktais ir prekiaudavo. Laisvu nuo ūkininkavimo laiku, kaip rašo A. Eidintas, vykdavo į Kauną, kur lankydavo pažįstamus, politikuodavo, susitikdavo su studentais ateitininkais. A. Stulginskis mėgo apsilankyti ir operoje.

Kazys Grinius stebino atsidavimu darbiui

K. Grinius beveik visą savo laiką skyrė politinei bei visuomeninei veiklai. Tapęs prezidentu stebino kuklumu ir paprastumu. Išsiskyrė atidumu bei dėmesingumu. Daug bendravo su žmonėmis, išsijausdavo į jų rūpesčius. Lietuvos piliečiams didžiausią nuostabą kėlė prezidento pomėgis vaikščioti. K. Grinius, baigęs darbą Prezidentūroje, be jokios apsaugos, pėsčiomis patraukdavo namo Laisvės alėja, link Įgulos bažnyčios. Prezidento dukterėčių teigimu, jau būdamas valstybės vadovu, į kaimą lankyti giminių K. Grinius vykdavo stabdydamas pakeleivinius automobilius. Jis nesinaudojo tarnybiniu transportu.

Kai nereikėdavo užsiimti valstybiniais reikalais, prezidentas dalyvaudavo svarbiausiuose kultūros ar visuomenės renginiuose. Nors dirbdamas valstybinį darbą K. Grinius neapraktikavo kaip gydytojas, tačiau nebuvo atitrūkęs nuo medicinos reikalų. Spaudoje pasirodydavo jo rašyti straipsniai medicininėmis temomis. Taip pat nuo 1924 m. K. Grinius buvo Kovos su tuberkulioze draugijos centro valdybos narys. 1926 m. gruodžio 11 d. už gausius nuopelnus medicinos srityje buvo paskelbtas medicinos garbės daktaru. Vienas iš šio aštraus proto prezidento pomėgių buvo šachmatai. Žaidimui kartu su sūnumi Liūtu Grinius tremtyje buvo išdrožęs ir savadarbes šachmatų figūras. K. Grinius taip pat turėjo pomėgį kolekcionuoti. Su žmona Joana sukaupe nemenką prijuosčių kolekciją. 1927 m. ją įsigijo M. K. Čiurlionio galerija.

Prezidento Kazio Griniaus namai, XX a. 4 deš.

Istorineprezidentura.lt nuotr.

A. Smetona mėgo pasivaikščiojimus gamtoje ir kultūrines pramogas

Kaip ir kiti prezidentai, A. Smetona laisvą nuo valstybės galvos pareigų laiką stengdavosi išnaudoti skaitydamas bei rašydamas. Prezidento adjutantu buvęs Vaclovas Šliogeris atsiminimuose apie A. Smetoną teigia, jog daugumą sekmadienių Lietuvos vadovas praleisdavo savo darbo kabinete. Darbo dieną, gamtą itin mėgęs prezidentas, visuomet ištaikydavo laiko pasivaikščioti prieš pietus. Tokiems, apie valandą kartu su nuvykimu trukdavusiems pasivaikščiojimams, A. Smetona rinkdavosi įvairias Kauno užmiesčio vietas. Kaip prisimena V. Šliogeris, po pasivaikščiojimo prezidentas su savo palydovais sustodavo gražesnioje aikštelėje pailsėti ir parūkyti.

Kartais sekmadieniais po pietų A. Smetona automobiliu vykdavo apsidairyti po apylinkes. Jam patikdavo stebėti naujas statybas, ūkininkų derlius. Dažniausiai vasarą, tokių išvykų metu, prezidentas ištaikydavo proga aplankyti ir senus pažįstamus. Itin prie širdies A. Smetonai buvo žirginis sportas – konkūrai. Jis ir pats mokėjo jodinėti, tad turėdamas progą užsiimdavo ir šia veikla. Tiesa, nėra žinoma, ar prezidentas yra išbandęs savo jėgas konkūrų varžybose.

Nukelta į 11 psl.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuva turi apaštalinį nuncijų

Vilnius (BNS) – Popiežius Pranciškus apaštalinio nuncijumi Lietuvoje paskyrė arkivyskupą Petar Rajič. Jis yra šeštasis apaštalinis nuncijus Baltijos šalyse.

Titulinis Sarsentero arkivyskupas P. Rajič iki šiol dirbo apaštalinio nuncijumi Angoloje bei Sao Tomė ir Príncipe salose.

P. Rajič Šventojo Sosto diplomatinėje tarnyboje dirba nuo 1993 metų.

Petar Rajič – naujasis Lietuvos apaštalinis nuncijus. Vatican News nuotr.

Šarvuočiai „Boxer“ vėluoja

Vilnius (KAM inf.) – Lietuvą pasiekti šių metų kovą turėję pirmieji perkami šarvuočiai „Boxer“ bus atgabenti birželio pabaigoje. Lietuvai tiekiamos pėstininkų kovos mašinos vadinsis „Vilkais“.

Pėstininkų kovos mašinų vėlavimo priežastys nenurodomos. Pastaraisiais mėnesiais Lietuvai skirtos šarvuočių versijos buvo testuojamos.

Pernai lapkritį į Lietuvą buvo atgabentos dvi prototipinės mašinos. Jos riedėjo Lietuvos kariuomenės šimt-

mečiui skirtame parade, bet paskui buvo išvežtos į Vokietiją tęsti bandymus.

2017-ųjų pabaigoje į Lietuvą atvežti du „Boxer“ šarvuočiai buvo sukomplektuoti vairuotojams rengti, bet jie neturi prieštankine sistema ir patranka apginkluoto bokštelio.

Sutartis dėl 88 šarvuočių įsigijimo pasirašyta užpernai rugpjūtį, jos vertė siekia 386 mln. eurų. Tai didžiausias įsigijimas Lietuvos kariuomenės istorijoje.

Susitiko Lietuvos ir Estijos ministrai

Vilnius (Mano vyriausybė) – Lietuvos ir Estijos užsienio reikalų ministrai Linas Linkevičius ir Urmas Reinsalu Vilniuje aptarė Europos Sąjungos (ES) Rytų kaimynystės politikos ateitį.

Susitikimo metu taip pat apžvelgtas bendrų energetikos ir transporto infrastruktūrinių projektų įgyvendini-

mas.

U. Reinsalu padėkojo už nuoseklia Lietuvos paramą Estijai kandidatuojant į šią vieną pagrindinių Jungtinių Tautų institucijų.

Lietuvos ir Estijos užsienio reikalų ministrų manymu, ES turėtų aktyviau prisidėti prie politinės krizės sprendimo Moldovoje.

Rusija tebeplauna pinigus Baltijos šalyse

Vilnius (BNS) – Baltijos valstybėms tebegresia Rusijos pinigų plovimo pavojus, pareiškė už kovą su pinigų plovimu atsakingas Europolo pareigūnas. Pedro Felicio teigimu, nors pastaruoju metu padėtis iš esmės yra pagerėjusi, Baltijos šalyse vis dar yra reikšmingų spragų.

„Iš Rusijos ekonomikos paimamos milijardinės nusikalstamu būdu gautų pinigų sumos. (...) Kai kurie Baltijos regiono bankai yra labai pažei-

džiami pinigų plovimo veiklos atžvilgiu, ypač kai pinigai atkeliauja iš Rusijos. Padėtis yra pagerėjusi, bet problema dar toli gražu iki sprendimo“, – tvirtino P. Felicio.

Anot jo, problemą dar labiau apsunkina „bendradarbiavimo iš Rusijos pusės nebuvimas teikiant įrodymus“.

Nors nešvarūs pinigai visų pirma patenka į Baltijos šalis, jie galiausiai investuojami kitur, įskaitant investicijas į nekilnojamąjį turtą Vakarų Europoje.

Lietuva pirmauja pagal sergamumą tymais

Vilnius (BNS) – Remiantis Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro duomenimis, nuo pernai gegužės pirmos iki šių metų balandžio 30 d. vienam milijonui gyventojų Lietuvoje teko 207 tymų atvejai.

Tai – didžiausias santykinis ro-

diklis tarp Europos Sąjungos ir Europos ekonominės erdvės valstybių.

Antroje vietoje – Slovakija, kur vienam milijonui gyventojų teko 150 tymų atvejų. Trečioje vietoje – Bulgarija su 74 atvejais. Iki šiol Lietuvoje užregistruota 718 tymų atvejų.

Lietus negelbsti, karščiai sugrįš

Vilnius (BNS) – Elektrėnų ir Varenos rajono savivaldybių teritorijose užsitęsęs sausringas laikotarpis atitinkamai sekmadienį ir pirmadienį pasiekė stichinės sausras rodiklius, skelbia Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba. Sausringas laikotarpis kaip pavojingas meteorologinis reiškinys fiksuojamas dar dviejų savivaldybių teritorijose – Trakų ir Birštono. Ir nors savaitės pradžioje karščiai atslūgo,

netrukus jie vėl pasieks 30–32 C. Kaip skelbia Hidrometeorologijos tarnyba, labai sausa išliks Druskininkų, Jonavos, Utenos ir Švenčionių apylinkėse, sausringa – pavieniuose Vidurio Lietuvos rajonuose, taip pat Vilniaus, Šalčininkų ir Ignalinos apylinkėse. Kitur – nežymus drėgmės trūkumas arba optimalios sąlygos, o vakariniame šalies pakrastyje ir toliau bus fiksuojamas drėgmės perteklius.

Dėl atakų prieš tanklaivius kaltina Iraną

Londonas (BNS) – Didžiosios Britanijos atliktas nepriklausomas vertinimas rodo, kad Iranas „beveik neabejotinai“ atsakingas už naujausias atakas prieš tanklaivius Omano įlankoje, nurodė britų užsienio reikalų sekretorius Jeremy Hunt.

„Vėliausios atakos papildė desta-

bilizuojančio Irano elgesio modelį ir kelia rimtą pavojų regionui“, – sakoma J. Hunt pareiškime.

Jungtinės Karalystės užsienio reikalų ministerijos paskelbtame pranešime dėl birželio 13 d. įvykdytos atakos kaltinama Islamo revoliucinė gvardija.

Latvija perspėta negriauti paminklo

Maskva (BNS) – Latvijos parlamento iniciatyva nugriauti Rygoje esantį paminklą Raudonosios armijos kariams prieštarauja susitarimui su Maskva dėl karo veteranų socialinės apsaugos, perspėjo Rusijos užsienio reikalų ministerija.

„Atkreipiamė dėmesį, kad šio dokumento 13-asis straipsnis įpareigoja Latvijos pusę „užtikrinti memorialinių statinių priežiūrą, gerą būklę ir išlikimą“, – sakoma URM tinklalapyje paskelbtame pranešime.

Ministerijos atstovas Artiomus Kožinas paragino Latvijos įstatymų leidėjus atsižvelgti į „reikšmingos Latvijos gyventojų dalies, pasisakančios prieš paminklo Rygoje nugriovimą, nuomonę“.

Latvijoje internetinė peticija, kuria siūloma išmontuoti minėtą pa-

Šį paminklą Rygoje norima išmontuoti. LRT nuotr.

minklą sovietiniams „kariams išvaduotojams“, buvo pasirašyta daugiau kaip 10 tūkst. piliečių, todėl dauguma Saeimos deputatų nubalsavo, kad šis klausimas būtų perduotas svarstyti Užsienio reikalų ir Švietimo, mokslo ir kultūros komitetams.

Rusija sieks uždrausti serialą „Černobylis“

Maskva (BNS) – Rusijos ryšių rinkos reguliavimo tarnyba „Roskomnadzor“ nagrinės partijos „Rusijos komunistai“ reikalavimą uždrausti rodyti šalyje JAV televizijos HBO serialą „Černobylis“ (Chernobyl).

HBO miniserialą „Černobylis“ nufilmavo švedų režisierius Johan Renck, kruopščiai ištyrinėjęs katastrofos istoriją, apklausdamas tų įvykių amžininkus. Daugelis scenų buvo filmuojamos įvairiose Lietuvos vietose, įskaitant Vilnių ir Visagino atominę jėgainę, kurios reaktoriai yra tokio paties tipo, kaip ir Černobylio elektrinėje.

„Černobylyje“ vaidino tokios žvaigždės kaip Jared Harris, Stellan

Daugelyje filmo scenų atpažįstami vaizdai iš Lietuvos. LRT nuotr.

Skarsgard ir Emily Watson. Serialas sulaukė kritikų bei žiūrovų liaupsų ir pagal populiarumą aplenkė paskutinį fantastinio epo „Sostų kariai“ (Game of Thrones) sezoną.

Paryžiaus katedroje vėl aukojamos Mišios

Paryžius (ELTA) – Paryžiaus Dievo Motinos katedroje Mišios buvo aukojamos pirmą kartą po to, kai balandžio mėnesį sudėgė jos stogas ir sugriuvo bokšto smailė.

Mišioms vadovavo Paryžiaus arkivyskupas monsinjoras Michel Aupetit. Dėl saugumo jose dalyvavo tik

apie 30 žmonių, visi turėjo dėvėti statybininkų šalmus.

Mišios buvo laikomos koplyčioje katedros rytinėje pusėje už aukštojo altoriaus, nes gaisras apgadino pagrindinės katedros dalies skliautus, kurie gali kelti pavojų.

Danija švenčia 800-ąsias vėliavos metines

Talinas (ELTA) – Danijos Karalystė birželio 15 dieną šventė – valstybės vėliavai sukako 800 metų.

Danijos karalienė Margrethe II tą dieną lankėsi Estijoje, kur, pagal legendą, 1219 m. birželio 15 d. Danijos vėliava, vadinama Dannebrog, nukrito tiesiog iš dangaus.

Pasakojimai teigia, kad tai įvyko

mūšyje vietovėje, kur šiuo metu stovi Talinas. Mūšyje su estais pergale pasiekė Danijos kariai, vedami karaliaus Valdemaro II.

Atvykusią karalienę pasveikino Estijos prezidentė Kersti Kaljulaid. Manoma, kad Danijos vėliava yra viena seniausių vis dar naudojamų valstybės vėliavų.

Mirė režisierius F. Zeffirelli

Roma (BNS) – Garsus Italijos kino ir teatro režisierius Franco Zeffirelli birželio 15 dieną mirė savo namuose Romoje būdamas 96 metų.

Režisierius, scenarijų autorius ir prodiuseris F. Zeffirelli yra sukūręs apie 20 meninių filmų.

Pasaulyje jis geriausiai žinomas dėl 1968 m. išleistos savo režisuotos William Shakespeare pjesės „Romeo ir Džuljeta“ ekranizacijos, už kurią buvo nominuotas JAV Kino aka-

demijos apdovanojimui.

1992 m. jis išleido W. Shakespeare „Hamletą“ ekranizaciją, kurioje pagrindinius vaidmenis sukūrė Mel Gibson ir Glenn Close, 1967 m. – juostą „Užsispyrėlės sutramdymas“ (The Taming of the Shrew), kurioje vaidino Elizabeth Taylor ir Richard Burton.

Jis buvo dukart nominuotas „Oskarui“, pelnė premiją „BAFTA“, du prizus „Emmy“ ir penkias Italijos nacionalinės kino akademijos premijas.

Trečioji A. Damušio politinių studijų konferencija

Birželio 14–15 d. Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje vyko trečiosios Adolfo Damušio politinių studijų dienos, kurias kasmet organizuoja Nacionalinės bibliotekos Adolfo Damušio demokratijos studijų centras. Šių metų mokslinės konferencijos tema – „Europos sąžinė ir totalitarizmas: Lietuvos visuomenės istorinė patirtis XX a.“

Invokacija renginį pradėjęs Vilniaus arkivyskupas metropolitas Gintaras Grušas, pažymėjo, kad „minint Gedulo ir vilties dieną ir pradėdant konferenciją apie Europos sąžinę ir totalitarizmą, svarbu ir mums padaryti sąžinės peržvalgą – asmeninę ir visuomeninę, nepamiršti praeities, nepamiršti Aukščiausiojo gailestingumo ir mokytis iš savo ir kitų klaidų. Tai mums priminė beveik prieš metus į Lietuvą atvykęs popiežius Pranciškus, savo pirmojoje kalboje nukreipęs mūsų dėmesį ir į praeitį, ir į viltingą ateitį.“

„Simboliška, kad ši konferencija organizuojama rezistencijos kovotojo Adolfo Damušio 111-ųjų gimimo metinių išvakarėse. Jo gimimo diena yra birželio 16-oji“, – per renginio atidarymą sakė Nacionalinės bibliotekos generalinio direktoriaus pavaduotoja Sandra Leknickienė. Ji priminė, kad 2013 m. Mykolo Romerio universitete įsteigtas Adolfo Damušio demokratijos studijų centras nuo 2017 m. veiklą plėtoja Lietuvos nacionalinėje bibliote-

Trečiųjų Adolfo Damušio politinių studijų dienų dalyviai.

Rengėjų nuotraukos

koje. Centro akiratyje – demokratinės minties raida XX amžiuje. Tai ir Lietuvos valstybės formavimasis ir kūrimas, jos pažanga, visuomenės laikysena įvairių santvarkų, okupacijų, laisvės ir nelaisvės sąlygomis.

„Esu įsitikinusi, kad būtina gvildinti ir atskleisti vis daugiau istorinės atminties atradimų, – teigė Gintė Damušytė, Lietuvos ambasadorė Danijos Karalystėje ir Islandijai bei viena iš Adolfo Damušio demokratijos studijų centro steigėjų. – Lietuvai, jos akademiškai bendruomenei ir platesnei vi-

suomenei rūpi per šias studijų dienas aptariamą temą, nes visų laikų okupantai nuosekliai stengdavosi ištrinti istorinę atmintį, ją pajungti saviems tikslams. Kad ir kaip keista, pastangos demokratijos sąlygomis tyrinėti, įprasminti ir giliau apmąstyti šalies ir jos žmonių patirtį akistatoje su totalitariniais režimais kartais sulaukia prieštaringos reakcijos.“

Prof. Arūnas Gumuliauskas, Seimo Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijos pirmininkas, išreiškė apgailestavimą, kad kol kas negalime atsakyti į visus mums rūpimus klausimus, kad vis dar nesiimama tyrinėjimų, kurie būtų paremti nauja metodologija, tarptautinės teisės principais, bet plėtojami iš esmės sovietinės istoriografijos požiūriai į XX a. vidurio įvykius Lietuvoje. „Istorijos specialistai, kurie šmėscioja televizijos ekranuose, – pasak kalbėtojo, – tiesiog mąsto empiriškai. Man kelia nuostabą: kodėl šitiek metų nieko nedarėme arba darėme per mažai: kapstėmės neesminiuose reikaluose, kai patys esmingiausi klausimai iki šiol nėra ištyrinėti, neatsakyta į pagrindinius klausimus.“ Ši konferencija, kaip ir ankstesnės, A. Gumuliausko nuomone, prisideda prie to, kad istorijos tyrinėjimai pamažu atsigręžia į nuodugnį, Lietuvai labai svarbius XX a. vidurio įvykius.

Konferencijos pranešimai

Istorijos tyrinėtojas Vidmantas Valiušaitis, Nacionalinės bibliotekos Adolfo Damušio demokratijos studijų centro vadovas, skaitė pranešimą „Lietuva tarp dviejų totalitarinių režimų: Europos sąžinė ir istorinė atmintis“. Dr. Kristina Burinskaitė, Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimų centro istorikė, pranešime „KGB kova prieš rezistenciją ginklu ir žodžiu: šmeižto ir dezinformacijos akcijos“ nagrinėjo sovietinių okupacinių jėgų kovos prieš lietuvių rezistenciją metodus, kuriais buvo derinamas fizinis kovotojų likvidavimas su jų moraliniu naikinimu, šmeižto ir dezinformacijos akcijomis. Filosofas ir istorikas prof. dr. Kęstutis Skrupskelis, analizuodamas to meto dokumentus, svarstė klausimą „Laikinoji vyriausybė bandė žydams kenkti ar padėti?“ Jo išvada: Laikinoji vyriausybė bandė žydams padėti, nors to padaryti neįstengė. Istorikas dr. Ramūnas Labanauskas, Lietuvos jėzuitų provincijos archyvaras apžvelgė VLIK genezę ir veiklą Antrojo pasaulinio karo metais, katalikiškų ir laicistinių grupių konfrontaciją, nagri-

nėjo jų priežastis.

Antrą konferencijos dieną žurnalistas Valdas Vasiliauskas nagrinėjo nuolatinės įtampas tarp siekio kurti nepriklausomą valstybę ir demokratiškai ją tvarkyti, o istorikas, Klaipėdos universiteto prof. dr. Valdas Rakutis aptarė „demagoginės demokratijos“ turinį, išryškindamas jos pavojus šiandienos demokratijai.

Į totalitarinių režimų prigimtį pažvelgta ir per asmenybių likimus. Vytauto Didžiojo universiteto Kultūrų studijų katedros prof. dr. Sigutė Radzevičienė skaitė pranešimą „Ignas Šeinius: ir be diplomato regalijų – poste“. Istorikė dr. Milda Janiūnaitė, istorinio klubo „Prūsa“ pirmininkė, kalbėjo apie žymaus baltisto, Prūsijos lietuvių Jurgio Gerulio darbus ir likimą Antrojo pasaulinio karo metais „Asmenybės likimas totalitarizmo laikotarpiu: Jurgio Gerulio atvejis“. Nacionalinio muziejaus istorikė dr. Aistė Petrauskienė, Lietuvos laisvės kovos įamžintojų sąjūdžio pirmininkė, aptarė likimą rezistentų, kurių buvo įvykdytas mirties nuosprendis, kai jis legalizavosi: „Atvertus partizano Jono Junoko-Rutenio dienoraštį: paprasto žmogaus nepaprastas gyvenimas“.

Teisės filosofas ir teoretikas prof. habil. dr. Alfonsas Vaišvila kalbėjo apie liberaliąją demokratiją ir situacinį totalitarizmą. Jis pabrėžė, kad „įstatymo viršenybė“ ir „teisės viršenybė“ toli gražu nėra tas pats, kadangi dažnai priimami įstatymai, pagal kuriuos sudaromos sąlygos valdžiai ar tam tikroms interesų grupėms savavaliauti. Tai ir yra „situacinis totalitarizmas“, pritaikomas atskiriems atvejams ar žmonėms pagal reikalą ir konjunktūrą.

Rašytojas ir režisierius Vytautas V. Landsbergis kalbėjo tema „Rezistencija moksleiviškame kine“ ir demonstravo ištraukas iš moksleivių sukurtų filmų. Konferencijos pabaigoje buvo surengtas simpoziumas „Europos sąžinė ir totalitarizmas: Lietuvos visuomenės istorinė patirtis XX a.“ Dr. Arūnas Bubnys, dr. Bronius Makauskas, dr. Kęstutis Skrupskelis ir V. Valiušaitis aptarė išklaustus pranešimus ir apibendrino konferencijoje pristatytas idėjas. Buvo priimta rezoliucija.

Nacionalinės bibliotekos interneto svetainėje ir „Facebook“ paskyroje artimiausiu metu bus pateikta daugiau konferencijos medžiagos ir rezoliucijos tekstas.

Lietuvos nacionalinės
M. Mažvydo bibliotekos inf.

Įdomiausi Lietuvos prezidentų pomėgiai

Atkelta iš 9 psl.

Valstybės vadovas po pietų turėjo pomėgį kartu su namiškiais lošti kortomis. Dažniausiai ši prasiblaškytė skirta pramoga trukdavo apie pusvalandį. Smetona mokėjo daug kalbų, todėl vienas iš jo laisvalaikio užsiėmimų buvęs naujausios literatūros įvairiomis kalbomis sekimas. Žinoma, prezidentas mėgo skaityti ar bent peržiūrėti ir naujas lietuviškas knygas. Šių jam atsiųsdavo knygų leidyklos arba atnešdavo patys autoriai, kuriems tokia proga būdavo paskiriama audiencija pas jo ekselenciją. A. Smetona žinomas ir kaip publicistas. Būdamas prezidentu jis surinko ir paruošė spaudai svarbesnius savo straipsnius, parašytus 1907–1918 m. Be to, jis pats rašė įvairias progines kalbas.

Prezidentas mėgo lankytis simfoniniuose, taip pat atskirų instrumentų koncertuose. Stengėsi jų nepraleisti. Paprastai koncertai vykdavo pirmadieniais, Valstybės Teatre. A. Smetona visada vykdavo į operos, dramos ar baleto premjeras. Turėjo ir savo mėgstamiausias operas, kurias stebėdavo net kelerą kartų. Viena tokių, pasak adjutanto, buvo „Faustas“. Dar studijų metais A. Smetonai ėmė patikti menas. Tuo metu jis lankydavosi dailės parodose. Garsių galerijų nepraleisdavo progos išvysti svečiuodamasis Vakarų Europoje. Kaune prezidentas mėgo apsilankymus M. K. Čiurlionio galerijoje. Nors ir nebūdamas dailės ekspertu jis nepraleisdavo lietuvių dailininkų ruošiamų parodų. Labiausiai A. Smetonai imponavo realizmas, o modernūs menas neitin patiko. Prezidento dėmesį patraukdavo įvairūs tautodailės darbai.

Būdamas žemės ūkio parodose susitodavo ilgiau apžiūrėti liaudies dirbinių. A. Smetonos automobilio vairuotojui, vykstant per provinciją, tek-

davo sustoti, jei prezidentas pamatydavo įdomesnę kryžių ar koplytėlę.

Prezidentinės medžioklės

Manoma, kad A. Smetona mėgęs medžioklę. Vis dėlto jo adjutantas teigia, kad prezidentas jose dalyvaudavo tik vedamas pareigos. Medžioklės buvo pasirinktos kaip neformalesnio bendravimo forma. Jose susitikdavo prezidentas, ministrai, aukšti kariai, kartais Kaune reziduojantys užsienio diplomatiniai atstovai bei kai kurie Lietuvos Taisyklingos Medžioklės Ir Žūkės Draugijos nariai. A. Smetona medžioklę džiūdavo tris kartus per metus. Pats valstybės vadovas nušaudavo nedaug žvėrelių. Visgi iš mandagumo kai kurie kiti medžiotojai savo nušautus laimikius įskaitydavo jo sąskaiton. Prezidentas, žinoma, suprasedavo tokią gudrybę, tačiau viešai nieko nesakydavo. Dėl nenoro šaudyti į gyvūnus A. Smetona medžioklių metu džiaugdavosi proga pabendrauti, pasigėrėti gamta ir pasivaikščioti jo taip mėgtame miške. Medžioklės vainikuodavo bendra nuotrauka su laimikiu. Po to būdavo vaisės. Jos dažniausiai neapsieidavo be buljono su auselėmis, bigoso, kavos ir konjako. Labiau patyrę medžiotojai vaisių metu dalindavosi medžioklinėmis istorijomis, mažiau patyrę, tarp jų ir A. Smetona, su įdomumu klausydavosi. Iš medžioklės prezidentas grįždavo patenkintas, nes ji suteikdavo progą atsipalaiduoti nuo kasdienių rūpesčių bei pasidžiaugti gamta.

Dominyka Tarvydaitė – Vilniaus universiteto Istorijos fakulteto studentė. Dėstytojo Norberto Černiausko kuriojami istorijos studentai parengė seriją publikacijų apie 1918–1940 metų Lietuvą, kurias skelbia 15min.

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Penktadienį, birželio 14 d., legendiniu** 1969 m. režisieriaus Arūno Žebriūno filmu „Gražuolė“ pradėtas PLC kino filmų pievelė-sezonas. Kiti seansai: birželio 28 d., liepos 12 d., liepos 26 d., rugpjūčio 9 d., rugpjūčio 23 d. ir rugsėjo 6 d. Renginio pradžia – 7 val. v. (filmas prasideda saulei nusileidus). Vieta – PLC pikniko aikštė. Filmai nemokami. Renginio metu veikia baras. Pirkdami gėrimus ir užkandžius, jūs remiate Pasaulio lietuvių centrą.

■ **Kviečiame visus kartu šauniai atšvęsti At-**lantos lietuvių Jonines su Kęstučiu Jablonskiu. Šventė vyks birželio 22 d. Young Deer Park, Lanier ežero pakrantėje. Adresas: 7300 Heard Road, Cumming, GA. Pradžia – 4 val. p. p.

www.draugas.org

■ **Daliaus Naujokaičio-Naujo koncertai le-**gendiniame Blue Note Jazz festivalyje New Yorke vyks birželio 29 d., šeštadienį, 11:30 val. r. ir 1:30 val. p. p. Informacija ir bilietai: blunotejazz.com.

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidė-**jimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) šį sekmadienį, birželio 23 d., 10 val. r., švęsime Švč. Kristaus Kūno ir Kraujo (Devintinių) šventę. 15 minučių prieš šv. Mišias sukalbėsime Švč. Jėzaus Širdies litanią. Eucharistijos šventimą atnašaus kun. Gediminas Keršys. Po šv. Mišių parapijos salėje JAV LB Brighton Parko apylinkės valdyba ruošia pietus. Bus loterija, žaidimai, Algimanto Barniškio muzika ir šokiai. Švęsime Jonines ir sveikinsime tėvus praėjusios Tėvo dienos proga. Kviečiame visus dalyvauti.

Klasikinės muzikos koncertas

Je t'aime!

Birželio 29 d., šeštadienį, 7:30 val. v.

Pranciškonų vienuolyno svečių namuose
26 Beach Ave, Kennebunk, ME 04043

KAROLINA GLINSKAITĖ (sopranas) • BIRUTĖ ASEVIČIŪTĖ (fortepijonas)
• SAULĖ ASEVIČIŪTĖ (smuikas)

Saulė Asevičiūtė, Birutė Asevičiūtė ir Karolina Glinskaitė

www.draugofondas.org

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Remkime Draugo fondą
4545 W. 63rd St., Chicago, IL
60629 • tel. 773-585-9500
www.draugofondas.org

Pasidalinkite nuomone
facebook
www.facebook.com/draugolaikrastis

Kokia giesmė skambės Lietuvos jaunimo dienose 2020?

John Price/Unsplash.com nuotr.

Norėtum, jog tūkstančiai jaunų žmonių giedotų Tavo sukurtą giesmę?

Vilniaus arkivyskupijos jaunimo centras kviečia dalyvauti
Lietuvos jaunimo dienų giesmės konkurse.

Sukurk giesmę ir iki birželio 28 dienos atsiųsk
el. paštu: lietuvosjpc@gmail.com

Nugalėtojo laukia 250 eurų piniginis prizas ir galimybė
išgirsti savo giesmę Lietuvos jaunimo dienų metu.

Lietuvos jaunimo pastoracijos centro inf.

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“
internete be jokio papildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų parašyti
apie tai administracijai:

administracija@draugas.org
ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

Vieta, kur susitinka JAV lietuviai

DRAUGAS

Seniausias lietuviškas laikraštis pasaulyje
Leidžiamas nuo 1909 m.

Sužinokite vienas apie kitą

Susipažinkite su lietuviška veikla – nuo vandenyno iki vandenyno
XXI a. „Draugas“ – laikraštis jums!

NAUJIEMS PRENUMERATORIAMS

metams – 110 dol.

pusmečiui – 65 dol.

internetinė (pdf) metams – 115 dol.

3 mėn. – 30 dol.

Siunčiu _____ dol.

Vardas, pavardė _____

Adresas: _____

Miestas _____ valstija _____ zip _____

Čekį siųskite:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd. St.,
Chicago, IL 60629

Tel. 773-585-9500 www.draugas.org